COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.7.2024
COM(2024) 282 final

2024/0156 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în ceea ce privește revizuirea articolului 6 din Acordul privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la o decizie de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în contextul revizuirii articolului 6 din Acordul privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială (denumit în continuare „acordul”).

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Acordul privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială

Acordul este un „acord tacit” („gentlemen's agreement”) între UE, SUA, Canada, Japonia, Coreea, Norvegia, Elveția, Australia, Noua Zeelandă, Turcia și Regatul Unit (denumiți în continuare „participanții”), având ca scop punerea la dispoziție a unui cadru pentru utilizarea ordonată a creditelor la export care beneficiază de susținere oficială. În practică, aceasta înseamnă stabilirea unor condiții echitabile între participanți (în baza cărora concurența să fie bazată pe prețul și pe calitatea produselor și serviciilor exportate și nu pe condițiile financiare oferite), precum și acționarea în sensul eliminării subvențiilor și a denaturărilor comerțului asociate creditelor la export care beneficiază de susținere oficială. Acordul a intrat în vigoare în aprilie 1978, are o durată nedeterminată și, cu toate că se bucură de sprijinul administrativ al Secretariatului OCDE, nu este un act al OCDE[1].

Acordul face obiectul unor actualizări periodice, care țin seama de evoluțiile pieței financiare și ale politicilor care afectează acordarea de credite la export care beneficiază de susținere oficială. Acordul a fost transpus, devenind astfel obligatoriu din punct de vedere juridic în UE, prin Regulamentul (UE) nr. 1233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[2]. Revizuirile clauzelor și condițiilor acordului sunt încorporate în legislația UE prin acte delegate în temeiul articolului 2 din Regulamentul (UE) nr. 1233/2011.

2.2. Participanții la acord și luarea deciziilor

Comisia Europeană reprezintă Uniunea în cadrul reuniunilor participanților, precum și în cadrul procedurilor scrise de luare a deciziilor de către participanți. Deciziile privind toate modificările acordului se iau prin consens.

2.3. Actul avut în vedere de către participanți

O revizuire mandatată a articolului 6 din acord este în curs de dezbatere la nivelul participanților la acord, pe baza propunerilor din partea Uniunii și a altor participanți. Aceste propuneri au în comun obiectivul de a alinia acordul la obiectivele climatice internaționale prin extinderea interdicției existente privind susținerea acordată centralelor electrice pe bază de cărbune care nu fac obiectul unor măsuri de reducere a emisiilor, prevăzută la articolul 6, la sectorul energiei pe bază de combustibili fosili în ansamblu, cu excepția unor circumstanțe limitate și clar definite.

Modificarea este susținută de dovezi științifice. Potrivit analizei „zero net până în 2050”[3] a Agenției Internaționale a Energiei (AIE), nu ar trebui să se realizeze nicio investiție nouă în aprovizionarea cu combustibili fosili după 2021, pe traiectoria către un nivel net al emisiilor egal cu zero. În plus, multe guverne din cadrul OCDE și agenții de creditare a exportului și-au

---

1 Conform definiției de la articolul 5 din Convenția OCDE.

2 Regulamentul (UE) nr. 1233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind aplicarea anumitor orientări în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială și de abrogare a Deciziilor 2001/76/CE și 2001/77/CE (JO L 326, 8.12.2011, p. 45).

3 https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050

asumat deja angajamente de a efectua modificările necesare în materie de politici în diferite moduri: la nivel național, prin adoptarea politicilor de eliminare treptată, precum și în declarații multilaterale, cum ar fi Declarația COP 26 privind sprijinul public internațional pentru tranziția către o energie curată. În aprilie 2023, miniștrii climei, energiei și mediului din cadrul G7 au reamintit angajamentul lor de a alinia finanțarea internațională oficială la obiectivele Acordului de la Paris, remarcând, de asemenea, necesitatea de a ține seama de securitatea națională și de interesele geostrategice. Valoarea analizei AIE, împreună cu cea a Grupului interguvernamental privind schimbările climatice al Organizației Națiunilor Unite (IPCC) a fost recunoscută de Consiliu în concluziile sale din martie 2022, în care se afirmă că statele membre vor stabili, până la sfârșitul anului 2023, „termene proprii, bazate pe date științifice, pentru încetarea creditelor la export care beneficiază de susținere oficială în cazul proiectelor din sectorul energetic bazat pe combustibili fosili, cu excepția cazului în care există circumstanțe limitate și clar definite, compatibile cu o limită de încălzire de 1,5 °C și cu obiectivele Acordului de la Paris”[4].

Actul avut în vedere ar stabili o regulă generală conform căreia creditele la export care beneficiază de susținere oficială și ajutor condiționat nu pot fi acordate pentru sectorul energetic bazat pe combustibili fosili, cu excepția cazului în care există circumstanțe limitate și clar definite, compatibile cu o limită de încălzire de 1,5 °C și cu obiectivele Acordului de la Paris. Acesta nu ar preciza natura acestor circumstanțe, ci ar lăsa participanților o marjă de apreciere în abordarea lor. Disciplina în ceea ce privește utilizarea acestei flexibilități ar fi asigurată prin obligații de transparență.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Întrucât este esențial ca comunitatea internațională pentru credite la export din cadrul OCDE să transpună în mod adecvat obiectivele politicii climatice în normele acordului și în măsuri practice, Uniunea va insista, în cadrul următoarelor reuniuni, să se ajungă la un acord cu privire la această eliminare treptată. Este probabil ca alți participanți să se îndrepte în aceeași direcție, iar alții au anunțat în acest an că vor înceta sprijinul pentru sectorul energiei obținute pe bază de combustibili fosili fără măsuri de reducere a emisiilor. Uniunea ar trebui să poată adopta o poziție cu privire la revizuirea articolului 6 din acord. Anexa la prezenta propunere de decizie a Consiliului conține cea mai recentă propunere a UE privind obiectivele finale ale acordului. Poziția Uniunii ar trebui să fie aceea de a adera la consensul cu privire la o decizie a OCDE, dacă aceasta este în conformitate cu aceste obiective finale.

4. TEMEI JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt, de asemenea, incluse

[4] Concluziile Consiliului privind creditele la export, aprobate de Consiliu (Afaceri Economice și Financiare) în cadrul celei de a 3855-a reuniuni a sale din 15 martie 2022 (https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7101-2022-INIT/ro/pdf.)

instrumente care nu au efect obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”[5].

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Actul avut în vedere are vocația de a influența în mod decisiv conținutul legislației UE, și anume Regulamentul (UE) nr. 1233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind aplicarea anumitor orientări în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială și de abrogare a Deciziilor 2001/76/CE și 2001/77/CE ale Consiliului. În acest sens, articolul 2 din regulamentul menționat prevede că „Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 3, pentru a modifica anexa II ca urmare a modificării orientărilor convenite între participanții la acord”. Aceasta include modificări ale anexelor la acord.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care o poziție este luată în numele Uniunii.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere se referă la creditele la export, care se încadrează în domeniul de aplicare al politicii comerciale comune. Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 207 din TFUE.

4.3. Concluzie

Este necesar ca temeiul juridic al deciziei propuse să fie articolul 207 alineatul (4) primul paragraf din TFUE coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

5. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Întrucât actul avut în vedere va modifica acordul, este oportun ca acesta să fie publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene după adoptare.

[5] Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

2024/0156 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în ceea ce privește revizuirea articolului 6 din Acordul privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (4) primul paragraf coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Orientările cuprinse în Acordul privind creditele la export care beneficiază de susținere oficială (denumit în continuare „acordul”) au fost transpuse și, prin urmare, au devenit obligatorii din punct de vedere juridic în UE în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului[6].

(2) În conformitate cu articolul 6 din acord, participanții la acord („participanții”) trebuie să revizuiască acest articol cu scopul de a consolida în continuare clauzele și condițiile sale, pentru a contribui la obiectivul comun de combatere a schimbărilor climatice.

(3) Decizia preconizată de revizuire a articolului 6 din acord trebuie să fie în conformitate cu angajamentele internaționale asumate de Uniunea Europeană în temeiul Acordului de la Paris și al politicii Uniunii privind schimbările climatice.

(4) În concluziile sale privind creditele la export din 15 martie 2022, Consiliul Uniunii Europene a anunțat deja intenția statelor membre de a stabili, până la sfârșitul anului 2023, în cadrul politicilor lor naționale, termene proprii, bazate pe date științifice, pentru încetarea creditelor la export care beneficiază de susținere oficială în cazul proiectelor din sectorul energetic bazat pe combustibili fosili, cu excepția cazului în care există circumstanțe limitate și clar definite, compatibile cu o limită de încălzire de 1,5 °C și cu obiectivele Acordului de la Paris.

(5) Este adecvat să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în ceea ce privește revizuirea articolului 6 din acord, întrucât decizia avută în vedere de participanții la acord va fi obligatorie pentru Uniune și va putea influența în mod decisiv conținutul dreptului Uniunii, în temeiul articolului 2 din Regulamentul (UE) nr. 1233/2011,

[6] Regulamentul (UE) nr. 1233/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind aplicarea anumitor orientări în domeniul creditelor la export care beneficiază de susținere oficială și de abrogare a Deciziilor 2001/76/CE și 2001/77/CE ale Consiliului (JO L 326, 8.12.2011, p. 45) [denumit în continuare „Regulamentul (UE) nr. 1233/2011”].

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii este de a adera la consensul participanților la acord în ceea ce privește revizuirea articolului 6 din acord și a altor articole conexe, în conformitate cu anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele